

A kormány megkezdte tagzenekaraink költségvetésének konszolidálását. A nemrég csatlakozott Liszt Ferenc Kamarazenekarral kezdték. Várjuk, mely együttes lesz a következő. Szerkesztőségünk csak találgatni tudja, hogy ha egy 17 tagú kamarazenekar ekkora összeget kap, vajon a nagy létszámú szimfonikus zenekaroknak mekkora összeg jut?

A Kormány 1292/2019. (V. 17.) Korm. határozata a Liszt Ferenc Kamarazenekar Alapítvány támogatásáról
A Kormány

1. egyetért a Liszt Ferenc Kamarazenekar Alapítvány támogatásával;

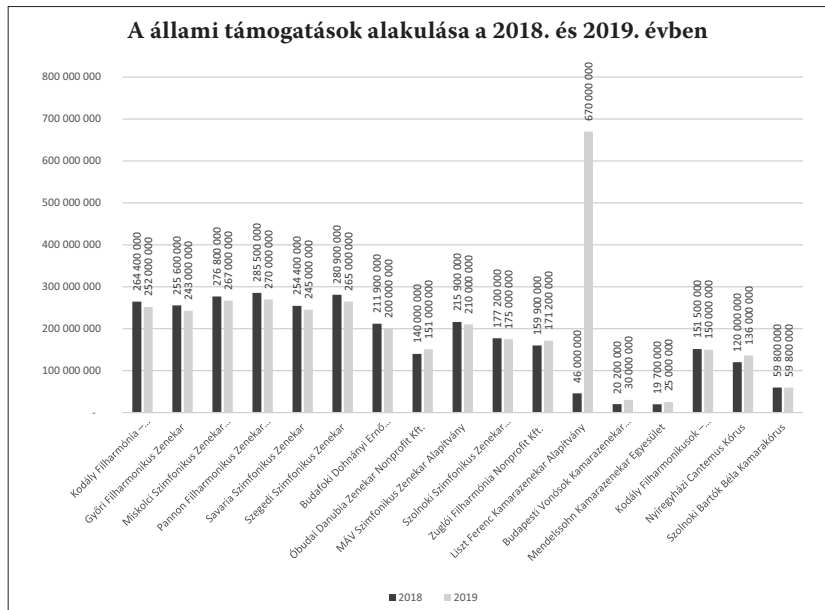
2. felhívja a pénzügyminisztert, hogy az emberi erőforrások minisztere bevonásával az 1. pontban meghatározott cél megvalósítása érdekében gondoskodjon

a) a 2019. évben egyszeri jelleggel 600 000 000 forint biztosításáról a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok, 13. Művészeti tevékenységek alcím, 4. Művészeti tevékenységek és egyéb fejezeti feladatok támogatása jogcímcsoport javára,

Felelős: pénzügyminiszter emberi erőforrások minisztere

Határidő: azonnal

b) a 2020–2022. években évi 480 000 000 forint költségvetési forrás biztosításáról a központi költségvetés

XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetében.

Felelős: pénzügyminiszter emberi erőforrások minisztere

Határidő: a 2020–2022. évekre az adott év központi költségvetésének tervezése során

Orbán Viktor s. k., miniszterelnök

TISZTELETJEGGYEL

Stratégia és fátum

Talán még emlékszünk, hogy az internet cinikus népe, a mémgyárosok hada néhány éve hogy igyekezett hülyét csinálni az illetékes miniszterből, amikor felvetette a mindennapos éneklés gondolatát, s maga is rázendített egy népdalra. A bejelentés Európa egyik legnagyobb kórusfesztiválja, az Europa Cantat alkalmából hangzott el Pécsen, s a cél akkor az volt, hogy Kodály Zoltán halálának 50. évfordulójáig megvalósulhasson az elképzelés, vagyis hogy nem telik el iskolai nap éneklés nélkül. A furmányos kritikusok többnyire úgy kerestek fogást a terven, hogy a matematika, a nyelvtanulás, és más komoly dolgokkal szembeállítva karikírozták ki a mindennapos éneklés gondolatát. S miközben a gyerekek iskolai túlterheltsége persze nem kétséges, azt sem gondolta soha senki, hogy a rendszeres éneklés csak további tanórák beiktatásával lehetséges.

Ki ne emlékezne iskolás éveiből az öles feliratokra, mely szerint „A zene mindenkié”? A sokat olvasott Kodály idézet mögött ott volt a kommunista oktatáspolitikai igen kevés érdeme közül az egyik, a zenei nevelés intézményesítése: a zeneiskolák országos hálózata, az iskolai énekórák kötelező

volta, a kórusmozgalom olykor erősen ideologikus rendszere, aminek az örökbeűző kortárs kórusművek mellett nem kevés – lássuk be: többnyire igen fülbemászó – mozgalmi dal is köszönhetette létrejöttét. Bár a rendszerváltást követően kissé fellazult az ének- és zenetanulás rendszeressége, ugyanakkor megsokszorozódott a zenét tanulók száma. Az internetes világ térhódításával pedig a zenehallgatás lehetősége végképp mindenkié lett: manapság már a legújabb felvételek hallgathatók, illegálisan akár ingyen is, de

jogtisztán se sok pénztért.

Ezzel együtt, a karének, a klasszikus zenei tanulmányok manapság nem tartoznak a fiatalok trendi elfoglaltságai közé, ez derült ki a mindennapos éneklés ötletét övező vitriol-ömlésből is. Az angol, a dzsesszbalett, a különböző sportok még mindig sokkal menőbb dolgok, mint ha mondjuk valaki billentyűket gyúr a zongorán – ahogy ez az LGT slágerében is hangzott. S amikor, immáron több mint két évvel Kodály halálának 50. évfordulóját követően a mester zenepedagógiai örökségének sorsán merengünk, megállapíthatjuk, hogy bár a mindennapos éneklés egyelőre nem úgy része az iskolások életének, ahogy azt a korábbi – zenei ügyekben egyébként jártasabb - döntéshozók elképzelték, de lehet, hogy az alaposabb előkészítés jobb eredményre vezet majd.

Minden bizonnyal ezt a célt szolgálja a március végén meghirdetett zenei stratégia is, melynek kitűzött céljai valóban a

Az állami támogatások egy főre jutó átlaga a 2018. és 2019. évben

2019	2018 – mFt	2019 – mFt	álláshely	egyéb munkaviszonyban fogl.	1 főre jutó tám. 2018. átlag mFt	1 főre jutó tám. 2019. átlag mFt
Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar	211,900	200,000	83		2,553	2,410
MÁV Szimfonikus Zenekari Alapítvány	215,900	210,000	78		2,768	2,692
Óbudai Danubia Zenekar	140,000	151,000	41		3,415	3,683
Szolnoki Szimfonikus Zenekar	177,200	175,000	58		3,055	3,017
Zuglói Szent István Király Szimfonikus Zenekar	159,900	171,200	72		2,221	2,378
Győri Filharmonikus Zenekar	255,600	243,000	76		3,363	3,197
Kodály Filharmonikusok (Kodály Filh. Debrecen)	264,400	252,000	78		3,390	3,231
Miskolci Szimfonikus Zenekar	276,800	267,000	84		3,295	3,179
Pannon Filharmonikusok	285,500	270,000	104		2,745	2,596
Savaria (Szombathelyi) Szimfonikus Zenekar	254,400	245,000	77		3,304	3,182
Szegedi Szimfonikus Zenekar	280,900	265,000	100		2,809	2,650
Budapesti Vonósok	20,200	30,000	0	18	1,122	1,667
Mendelssohn kamarazenekar	19,700	25,000	0	16	1,231	1,563
átlag					2,713	2,726
Szolnoki Bartók Béla kamarakórus	59,800	59,800	14	1	3,987	3,987
Kodály Filharmónia Debreceni – Kodály Kórus	151,500	150,000	43	55	1,546	1,531
Nyíregyházi Cantemus Kórus	136,000	136,000	16	23	3,487	3,487
átlag					3,007	3,001
Liszt Ferenc Kamarazenekar	46,000	670,000	0	17	2,706	39,412

legégetőbb kérdéseket vetik fel. Aki stratégiát készít, arról teljes bizonyossággal elmondható, hogy tudatában van az ügy fontosságának. Ez már önmagában nagy szó. Világszerte egyre többen foglalkoznak pedagógusok, szociológusok, a zenei ipar legkülönbözőbb képviselői azzal, hogy legalább megkíséreljék tervezni a nem is olyan távoli jövőt. A zenei nevelés súlyának megtartásától, mi több, növelésétől, a professzionális zenei együttesek működtetésének módján át egészen a közhasznúságot előtérbe állító intézményfinanszírozásig – számos ötlet, koncepció, stratégia kering az interneten is hozzáférhető szakirodalomban. A többnyire magán-finanszírozású angolszász kulturális intézményrendszerben elsősorban a piacbővítés lehetősége foglalkoztatja a szakembereket. A történelmileg sok-központú német kulturális világban az állami, tartományi szerepvállalás jóval nagyobb, ugyanakkor az ország mérete, a kisebb földrajzi, államigazgatási egységeknek a zenei életben játszott szerepe, tőkeereje olyannyira más, mint amit itthon tapasztalhatunk, hogy az ottani szemlélet, gyakorlat nehezen adaptálható a hazai körülményekre.

Nem kétséges, hogy a hazai zenei kultúra, a zenei együtteseknek a lakosságszám-arányosan nagy száma súlyos feladat elé állítja mindazokat, akik nem csak a muzsikuskoknak megélhetést, hanem az együtteseknek megfelelő hangszerállományt, infrastruktúrát és – merthogy a piactudomány azért ezen a területen is csak egy jó dolog – hosszú távon értő és fizetőképes közönséget akarnak biztosítani. S aki egy kicsit is

ismeri a hazai és nemzetközi koncertélet működését, az tudja, hogy a kiszámíthatóság a legnagyobb érték. Az a kiszámíthatóság, ami nem csak a játszási szezonokat teszi legalább két évre előre tervezhetővé, de a muzsikuskok életét is. Gyakran valami különös magyar fátumnak tekintjük azt, hogy e hosszú távú tervezésbe beletörök a bicskánk, vagy hogy az elkészült tervek hamar gellert kapnak. A zenei stratégia kapcsán is látszik, hogy akár a TAO pénzek, akár egy-egy jó svádájú zenekari menedzser által – a stratégiai gondolkodást megfricskázva – szerzett százmilliók sorsának láttán hogy kedvetlenednek el mindazok, akik egyébként nagyra becsülnék a hosszú távú tervezés szándékát. A kulturális kormányzat aligha gondolt arra, hogy a Tanácsköztársaság Zenei Direktóriumának száz évvel ezelőtti tevékenységére emlékeztesse a zenei stratégia meghirdetésével. Pedig akár tehette is volna. Bartók, Kodály és Dohnányi összefogása és programja – és itt még véletlenül sem az Internacionálé meghangszerelésére és játszási gyakoriságára gondolok – olyan eredményeket is hozott, amiket a későbbi számonkérés során még Bárány Wlassics Gyula sem tudott és akart megkérdőjelezni. A hármukéhoz hasonló szakmai tekintélyt ma aligha találunk, de a zenei közélet belső megosztottságának mérséklésével könnyebb lenne hosszú távon is eredményt elérni. Kiszámíthatóbb feltételeket teremteni – nem csak a mindenkori 133 napokon, hanem különböző miniszteri és más külön-kereteken, esetlegesen hulló pályázati pénzeket túl is.

(Próhla Gergely)